

		Raming voor		Verschil voor 1914.	
		1914.	1915.	Meer.	Minder.
	m. terugbetaling van het aan de ambachtsschool te Semarang verleend renteloos voorschot ad f 20 000	f 1 000	f 1 000		
	n. schoolgelden van de opleidingsschool voor inland-sche rechtskundigen	21 600	21 000		
	o. schoolgelden van de Hollandsch-Chineesche scho-len	105 000	85 000	f 20 000	
54	Entréegelden voor de bezichtiging van Hindoemonu-menten	2 000	800	1 200	
55	Vergoeding voor de verpleging en begrafenis van lijd-ers in de krankzinnigengestichten en burgerlijke zieken-inrichtingen	146 000	92 000	54 000	
56	Vergoeding voor het geneeskundig onderzoek van passa-giers van pelgrimsschepen	59 000	54 000	5 000	
57	Landskoepokinrichting te Batavia en vaccinatiebureau's te Semarang en Soerabaja	8 500	5 000	5 500	
58	Geneeskundig laboratorium	7 500	5 000	2 500	
59	Belasting op het houden van loterijen	44 000	* 45 000	1 000	
60	Ontvangsten uit den verkoop van kininetabletten	20 000	Memorie.	20 000	
	Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel.				
61	Inkomsten van de reproductie-ateliers en opbrengst van den verkoop van door het Departement uitgegeven publicaties	1 700	1 700		
62	Schoolgelden van de middelbare landbouwschool	Memorie.	80	f	80
63	Inkomsten van de cultuurschool	1 280	1 700		420
64	Verkoop van producten uit den cultuurtuin	1 000	1 000		
65	Verkoop van producten van de proef- en demonstratie-velden en van den selectietuin voor rijst en tweede gewassen	9 500	5 200	4 500	
66	Koffie:				
	a. verkoop op Java	872 900	864 500	8 600	
	b. andere ontvangsten met betrekking tot koffie ...	1 200	1 500		100
	c. opbrengst van de ter Sumatra's Westkust en in Tapanoeli van de bevolking ingekochte koffie en andere daarmee in verband staande ontvangsten.	Memorie.	Memorie.		
67	Kina:				
	a. verkoop van kina-enten en zaad en andere ontvang-sten met uitzondering van die voor kinabast	11 000	11 500		500
	b. afstand van gouvernements kinabast aan de Ban-doengsche kininefabriek ter verwerking tot zwavel-zure kinine en verkoop van dit product	Memorie.	Memorie.		
68	Opbrengst van de gouvernements guttapercha-onderne-ming.	250 000	265 000		15 000

		Raming voor		Verschil voor 1914.	
		1914.	1915.	Meer.	Minder.
69	Opbrengst van de gouvernements caoutchouc-onderneming.	Memorie.	Memorie.		
70	Boschwezen:				
	a. opbrengst van door particulieren geëxploiteerde boschperceelen	f 1 844 700	f 2 065 000		f 218 300
	b. opbrengst van hout, caoutchouc, kinabaast en andere boschproducten.	3 899 800	4 863 000	f 1 054 800	
	c. afstand van houtgewas op erfpachtsgronden en op huurlanden in Soerakarta, zoomede jaarlijksch recht en cijns verschuldigd voor op de bezittingen buiten Java en Madoera verleende concessie tot houtaankap.	104 000	100 000	4 000	
	d. verstrekking van hout ten behoeve van den openbaren dienst	167 000	167 000		
	e. licentiën voor het kappen van hout	128 000	128 000		
	f. verdere ontvangsten van het boschwezen	87 000	85 000	2 000	
71	Verkoop van zout ten behoeve van vischzouterijen	14 600	10 600	4 000	
72	Inkomsten uit de parelvisserij.	46 680	40 720	3 960	
72a	Inkomsten met betrekking tot de zeevischvangst	3 300		3 300	
73	Inkomsten voortvloeiende uit de heffing van dekgelden.	3 700	3 700		
74	Inkomsten van den cursus voor hoefbeslag te Bandoeng.	900	650	250	
75	Inkomsten van de inlandsche veeartsenschool en van den cursus tot opleiding van mantri's voor den burgerlijken veeartsenijkundigen dienst en van keurmeesters van slachtvee en vleesch te Buitenzorg ..	5 000	5 000		
76	Inkomsten voortvloeiende uit het keuren van slachtvee en vleesch	11 700	13 300		3 600
77	Belasting op honden	22 400	21 400	1 000	
78	Verhuur van vogelnest- en meststofgrotten	54 300	54 200	300	
79	Vergunning tot inzameling van schildpadeieren	4 882	2 618	2 264	
80	Abonnementsgelden voor de publicaties van de afdeling Nijverheid en Handel	1 400	1 600		200
81	Inkomsten van het handelslaboratorium	2 500	3 400		1 100
82	Ljk van maten en gewichten	7 100	7 400		300
82a	Ontvangsten van het hulpbureau voor den industrieelen eigendom	6 000		6 000	
	Departement der Burgerlijke Openbare Werken.				
83	Verkoop en verhuur van huizen en andere gebouwen	120 000	76 800	43 200	
84	Ontvangsten voortvloeiende uit waterleidingen en overvaarten	2.620 ⁽¹⁾	22 200		19 380
85	Schut- of doorvaartgelden bij enkele landssluisen in de residentiën Batavia, Semarang en Soerabaja	70.700	64 000	6 700	
		(2)	17 300		17 300

(1) Voor 1914 gedeeltelijk begrepen in N°. 94.

(2) N°. 86 "Vergoeding voor het gebruik van loskranen", voor 1914 begrepen in N°. 94.

		Raming voor		Verschil voor 1914.	
		1914.	1915.	Meer.	Minder.
87	Retributiën van ondernemingen van landbouw en nijverheid ter vergoeding van de uitgaven voor het toezicht op de waterverdeeling tusschen de daarbij belanghebbenden	f 108 000	f 97 000	f 11 000	
88	Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomtoestellen en van vernieuwde akten van vergunning tot gebruik dier toestellen	39 600	34 400	5 200	
			(¹) 3 020		3 020
			(¹) 49 000		49 000
			(¹) 13 900		13 900
92	Terugbetaling door de gemeente Soerabaja van de kosten van den aanleg der drinkwaterleiding aldaar en van verschuldigde rente	94 300	94 300		
93	Terugbetaling door de locale raden van de uitgaven voor ter beschikking van die raden gesteld personeel.	28 600	Memorie.	28 600	
94	Ontvangsten, voortvloeiende uit de exploitatie van haveninrichtingen in Nederlandsch-Indië	695 000	112 000	585 000	
94a	Opbrengst van ten behoeve van andere diensttakken en van particulieren verrichte werkzaamheden in de Laboratoria voor materiaalonderzoek	Memorie.			
	Departement van Gouvernementsbedrijven.				
95	Opiumbereiding	6 984 600	6 238 000	746 600	
96	Landsdrukkerij	450 000	429 300	300	
97	Mijnwezen	1 363 000	1 463 000	100 000	
98	Tin	1 219 800	1 093 200	124 600	
99	Steenkolen:				
	a. Ombilin ontginning	4 826 250	4 602 000	224 250	
	b. Poeloe-Laoet ontginning	Memorie.			
100	Zout:				
	a. verkoop.	14 272 000	14 272 000		
	b. vergoeding wegens te min aanwezig zout en boete wegens te late afhaling, enz.	28 000	28 000		
	c. belasting op den particulieren aanmaak van zout uit de zoutwaterwellen van Grobogan (Semarang).	20 000	20 000		
101	Brieven- en pakketpost	3 243 000	2 969 000	274 000	
102	Telegraphie	2 283 000	2 095 500	187 500	
103	Telephonie	2 098 000	1 493 000	605 000	

(¹) N°. 89. Canon van het in erfpacht gegeven gedeelte van het tot de haven van Tandjoeng Priok behoorende terrein, N°. 90. Vergoeding door den erfpachter van een gedeelte van het tot de haven van Tandjoeng Priok behoorende terrein voor het gebruik van het 4000-tons dok en N°. 91. Retributiën voor het gebruik van gouvernementsgrond en andere gouvernementseigendommen te Tandjoeng Priok en in de benedenstad Batavia, te Emmahaven en te Makassar zijn voor 1914 begrepen in N°. 94.

	Raming voor		Verschil voor 1914.	
	1914.	1913.	Meer.	Minder.
Bijdrage van het departement van Financiën in de kosten van het personeel van den post- en telegraafdienst /	58 000 /	51 375 /	6 625	
Hetgeen den Lande aankomt uit de opbrengst van de particuliere telefonen	20 900	30 900		/ 10 000
Teruggaaf door de Postspaarbank van de te haren behoefte gedane uitgaven en verrekening van de door die instelling verschuldigde vergoedingen, voor zoover niet elders omschreven	88 880	75 535	13 325	
Spoor- en tramwegen	54 875 000	51 743 000	2 830 000	
Transportdiensten:				
a. Automobioldiensten	125 000	80 000	45 000	
a ¹ . Transporten te water	51 500		51 500	
b. Andere transportdiensten	225 500	280 000		56 500
c. Binnenlandsche paardenpost	Memorie.	1 000		1 000
Departement van Oorlog.				
(¹)		1 500		1 500
Boeten en andere ontvangsten, voortspruitende uit de contracten van aanneming en uit leverantiën	10 000	7 000	3 000	
Terugbetaling van verplegings- en begrafenis-kosten in hospitalen	111 500	104 000	7 500	
Artillerie-constructiewinkel	350	700		350
Topographisch bureau en lithographisch etablissement.	18 500	15 000	3 500	
Verkoop van bruikbare goederen	385 000	318 000		133 000
Verkoop van bier aan de militaire cantines	205 000	205 000		
Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen.	35 000	29 000	4 000	
Stoomtramwegen in Atjeh	850 000	700 000	150 000	
IJsfabriek te Koeta Radja	26 000	18 000	8 000	
(²)		45 000		45 000
Verstreking van water tegen betaling uit de gouvernementswaterleidingen	15 000	11 500	1 500	
Terugbetaling van voorschotten vóór dit dienstjaar aan militairen en tot het departement van Oorlog behoorende burgerlijke landsdienaren verstrekt	350 000	350 000		
Terugbetaling van het voor den bouw van een militair sociëit voor onderofficieren te Tjimahi verleend renteloos voorschot	4 500		4 500	
Andere ontvangsten	55 000	55 000		

¹) Bijdragen voor de opleiding van jongelingen bij het pupillenkorps" vervalt voor 1914.

²) "Militair telefoonnet in Atjeh" is overgebracht naar de IVde begrootingsafdeeling N°. 46.

		Raming voor		Verschil voor 1914.	
		1914.	1915.	Meer.	Minder.
Departement van Marine.					
125	Haven- en ankeragegelden	f 661 800	f 635 800	f 6 000	
124	Loodsgelden	997 600	988 800	9 100	
123	Vergoeding voor het keuren van stoomschepen	18 000	19 000		f 1 000
126	Scheepsmeting	5 900	5 400	500	
127	Scheepsverklaringen	16 500	18 600		2 100
128	Verrekening met het departement van Onderwijs en Eeredienst ter zake van de keuring van passagiers van pelgrimsschepen	19 500	19 360	140	
			(¹) 203 900		203 900
			(¹) 192 400		192 400
150a	Vergoeding voor het gebruik van 's lands clayton apparaten en andere voor het desinfecteeren van vaartuigen aangewezen desinfectie-toestellen	20 500		20 500	
151	Verkoop van zeekaarten en boekwerken uit het depôt en de onderdepôts van kaarten en gidsen	6 900	6 500	400	
152	Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen, niet afkomstig uit den voorraad der marine-magazijnen te Soerabaja	50 100	22 600	7 500	
153	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, permanente of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander voorzoover niet afkomstig van het marine-etablisement en de daartoe behorende inrichtingen en van de diensten ressorteerende onder scheepvaart	600	1 400		800
154	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, permanente of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris, een en ander afkomstig van de diensten ressorteerende onder scheepvaart	4 900	4 150	750	
155	Ontvangsten en verrekeningen ten bate van het marine-etablisement en de daartoe behorende inrichtingen.	5 995 200	5 564 000	431 200	
155a	Verrekening met het marine-etablisement van het geldswaardig bedrag van door andere diensten ressorteerende onder het departement van marine, aan de marine-magazijnen afgegeven goederen	459 800		459 800	
156	Door andere departementen te restitueeren kosten voor het gebruik van vaartuigen behorende tot onder het departement der Marine in Nederlandsch-Indië ressorteerende diensten	452 700	148 800	304 200	

(¹) N°. 129. Vergoeding door vreemde oorlogschepen en particuliere vaartuigen voor het gebruik van 's lands los- en laadhoofden, met uitzondering van die te Tandjoeng Priok en die behorende tot het marine-etablisement, zoomede kaagelden Tandjoeng Priok en steigergelden Emmahaven en N°. 130 Vergoeding voor het gebruik van 's lands los- en laadrichtingen en huur van kolenloodsen en opslagterreinen te Tandjoeng Priok zijn voor 1914 begrepen onder N°. 94.

		Raming voor		Verschil voor 1914.	
		1914.	1915.	Meer.	Minder.
136a	Vergoeding voor het beschikbaar stellen van het stoom- vaartuig van den haven- en loodsdienst te Emma- haven gedurende de lossing aldaar van petroleum uit particuliere schepen zoomede voor het sleepen door dat vaartuig van zeilschepen in- en uit Emma- haven	f 625		f 625	
136b	Ontvangsten met betrekking tot het station voor draad- looze telegraphie te Weltevreden	600		600	
136c	Verrekening der geldswaarde van de uit den voorraad der depôts, uitgezonderd de marine-magazijnen te Soerabaja, aan de onder het departement der Marine ressorteerende diensten verstrekte steenkolen	739 077		739 077	
136d	Verrekening der geldswaarde van de uit den magazijns- voorraad buiten die der marine-magazijnen te Soera- baja aan de onder het Departement der Marine res- sorteerende diensten verstrekte conserven en andere goederen	36 250		36 250	
136e	Inhoudingen op de soldijen van de inlandsche schepelin- gen der zeemacht wegens verstrekte kleeding, zoo- mede wegens voorloopig door den lande betaalde proces- en andere kosten, welke met de soldij worden verrekend	25 850		25 850	
136f	Inhoudingen op de soldijen van de inlandsche schepe- lingen der gouvernements-marine wegens verstrekte kleeding, zoomede wegens andere voorloopig door den lande gedane betalingen welke met de soldijen worden verrekend	10 000		10 000	
137	Terugbetaling van voorschotten vóór dit dienstjaar aan landsdienaren verstrekt	19 200	f 14 800	4 400	
138	Andere ontvangsten	6 200	12 300		f 6 100
	Plaatselijk en gewestelijk zelfbestuur.				
139	Rente en terugbetaling van geldleeningen door plaat- selijke en gewestelijke zelfbesturen	1 680	1 680		
	Ontvangsten van gemengden aard en toevallige baten.				
140	Verkoop van bruikbare goederen uit den voorraad van het civiel departement	500 000	160 000	140 000	
141	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goe- deren uit als voren	50 000	115 000		65 000
142	Alle andere ontvangsten	700 000	900 000		200 000
		f 237 097 510	(¹) f 225 089 638	f 17 370 866	f 3 562 714
				Meer f 14 007 852	

(¹) Hieronder is begrepen het in het wetsvoorstel tot wijziging van de begroting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1913 (zitting 1912—1913 N°. 249) genoemd bedrag van f 499 000 (opbrengst spoorweg lijn Batavia—Buitenzorg).

BEGROOTING VAN NEDERLANDSCH-INDIË
VOOR HET DIENSTJAAR
1914.

INDISCH ONTWERP.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Bij de bewerking van de inleidende paragrafen van deze Memorie van Toelichting is getracht het overzicht van den stand van zaken zoo duidelijk mogelijk te doen zijn. De uitkomsten van het jaar 1912 alsook de ramingen van het jaar 1914 zijn daartoe gegeven in een vorm waardoor de scheiding in gewonen en buitengewonen dienst scherper uitkomt, terwijl ten aanzien van de ontvangsten en de uitgaven eene groepeerings is gemaakt, waardoor duidelijk in het oog springt, welk bedrag op iedere hoofdgroep is ontvangen en uitgegeven. Eene volledige specificatie van de hoofdgroepen is te vinden op blz. 16—19 van deze Memorie.

De uitkomsten van de dienstjaren 1911 en 1912 zijn gunstig. Hooge tinprijzen zijn gepaard gegaan met een ruim vloeien van verschillende andere bronnen van inkomsten, onmiddellijk gevolg van den algemeenen bloei, waarin Nederlandsch-Indië zich gedurende de laatste jaren mag verheugen en waarvan vooral de stijging van de in- en uitvoerrechten en accijnzen een beeld geeft.

Bij de samenstelling van het ontwerp van de begroting voor het jaar 1914 is er mede gerekend dat de uitkomsten van vorige jaren, hoe gunstig ook op zich zelf, geen stellige beloften inhouden voor de toekomst. Derhalve zijn de ramingen van de ontvangsten voorzichtig gesteld en zijn daarentegen alle uitgaven opgebracht die thans kunnen worden voorzien, ook die van tijdelijken aard.

Evenmin als de vorige jaren kan het ontwerp volledig worden gepubliceerd; omtrent eenige maatregelen en daaronder belangrijke, is het overleg met den Minister nog niet beëindigd.

De algemeene beschouwingen van de Memorie van Toelichting zijn gegrond op de cijfers, waartoe de uitgaven en de ontvangsten zullen stijgen als ook ten opzichte van bedoelde maatregelen nog zoo tijdig overstemming wordt verkregen, dat zij in het ministerieel ontwerp een plaats kunnen vinden. Dan zal de gewone dienst met een voordeelig saldo van ruim f 2 miljoen sluiten.

De stijging der gewone uitgaven is zeer belangrijk. Ten deele is dit een gevolg van eenige bijzondere maatregelen die grooten druk op de uitgaven oefenen; ten deele van gewone, min of meer belangrijke positieverbeteringen, personeelsuitbreidingen en reorganisaties; ten deele van stijging van de prijzen van levensmiddelen en andere voor 's Lands dienst benodigde behoeften. Overigens is een groot bedrag meer uitgetrokken aan uit-

gaven, die de begrooting niet bezwaren, omdat daartegenover een gelijk bedrag onder de middelen wordt opgenomen.

Bovendien zijn in deze ontwerp-begrooting alle „maatregelen in het belang der economische ontwikkeling“, uitgezonderd de aanleg van de spoorlijn Bandjar—Parigi, onder de gewone uitgaven gebracht.

Voor de middelen kan een verhooging worden geraamd, die de stijging der gewone uitgaven nog iets overtreft. Behalve aan een bevreemdend normaal accres der ontvangsten is dit evenwicht o. a. te danken aan een hogere raming van de tinopbrengst (c. a. f 1,5 miljoen).

Deze meerdere opbrengst uit tin zal zooals blijkt uit het bovengenoemde saldo van den gewonen dienst kunnen worden bestemd tot bestrijding van buitengewone uitgaven. Voorts valt — wat de afhankelijkheid der gewone uitgaven van de inkomsten uit verzamelnijverheid aangaat — op te merken dat blijkens de uitkomsten der vijfjarige periode 1908/1912 83 procent van de tinsaldi zijn benut tot dekking van buitengewone uitgaven en van uitgaven „in het belang der economische ontwikkeling“ en dus slechts 17 procent dieraldi strekten tot bestrijding van gewone bestuursuitgaven.

Aan de algemeene beschouwingen betreffende de ontwerp-begrooting 1914 gaat — volgens gewoonte — een overzicht van de verwachtingen der vorige dienstjaren vooraf.

§ 1. UITKOMSTEN VAN DE JAREN 1911 EN 1912 EN VERWACHTINGEN VOOR HET JAAR 1913.

UITKOMSTEN 1911.

Voor zoover thans bekend bedragen de:

Ontvangsten	f 248 316 786
Gewone uitgaven	f 234 390 745
Buitengewone uitgaven	16 288 208
	250 678 953

Saldo:

Voor den geheelen dienst nadeelig ..	f 2 362 167
„ „ gewonen dienst voordeelig ..	13 926 041

De gewone uitgaven zijn dus geheel en de buitengewone tot een bedrag van f 13 926 041 gedekt door gewone middelen.

In de gewone uitgaven is begrepen een som van f 6 039 885, besteed voor maatregelen in het belang van de economische ontwikkeling, terwijl in de ontvangsten is begrepen een bedrag van f 103 740 wegens terugontvangst van vroegere uitgaven van evengenoemden aard.

UITKOMSTEN 1912.

Volgens voorloopige becijferingen bedragen de uitkomsten in vergelijking met de ramingen:

	Uitkomsten.		Ramingen.	
Ontvangsten	f	267 647 706	f	234 075 845
Gewone uitgaven	f	243 736 294	f	239 095 869
Buitengewone uitgaven		22 675 817		27 868 504
		266 412 111		266 964 373
Saldo:				
voor den geheelen dienst	voordeelig f	1 235 595	nadeelig f	32 888 528
„ „ gewonen dienst	voordeelig	23 911 412	nadeelig	5 020 021

Alle uitgaven, gewone en buitengewone, zijn derhalve gedekt uit gewone middelen.

Onder de gewone uitgaven is begrepen een som van f 6 659 135, besteed voor maatregelen in het belang van de economische ontwikkeling, terwijl onder de ontvangsten is begrepen een bedrag van f 52 789 wegens terugontvangst van vroegere uitgaven van dien aard.

De ontvangsten en de **gewone** uitgaven splitsende in de gebruikelijke vijf hoofdgroepen, worden de volgende cijfers verkregen, waarnaast ter vergelijking de overeenkomstige ramingen zijn vermeld.

	Uitkomsten.	Ramingen.
Ontvangsten:		
Belastingen	f 92 360 098	f 84 523 950
Monopolies	56 801 911	55 310 140
Producten	57 690 007	39 479 480
Bedrijven	36 420 810	32 787 175
Diversen	24 374 880	21 975 100
	f 267 647 706	f 234 075 845
Uitgaven:		
Belastingen	f 5 566 260	f 5 479 527
Monopolies	22 451 465	24 600 823
Producten	22 072 588	20 873 883
Bedrijven	23 301 442	21 637 470
Landsuitgaven	170 344 539	166 504 166
	f 243 736 294	f 239 095 869

Tegenover de gewone landsuitgaven — dat zijn alle uitgaven behalve die voor belastinginning, monopolies, producten en bedrijven en de buitengewone uitgaven — staat dus aan inkomsten:

Landsuitgaven	f 170 344 539	f 166 504 166
Saldo belastingen	f 86 793 838	f 79 044 423
„ monopolies	34 350 446	30 709 317
„ producten	35 617 419	18 605 597
„ bedrijven	13 119 368	11 149 705
Diverse inkomsten	24 374 880	21 975 100
	194 255 951	161 484 142
Saldo gewone dienst	voordeelig f 23 911 412	nadeelig f 5 020 024

De ramingen van de inkomsten zijn dus overtroffen voor:

saldo belastingen met	f 7 749 415
„ monopolies „	3 641 129
„ producten „	17 011 822
„ bedrijven „	1 969 663
diverse inkomsten „	2 399 780
Totaal	f 32 771 809

Voor de landsuitgaven is de raming overschreden met 3 840 373
 zoodat de uitkomsten van den gewonen dienst gunstiger zijn dan geraamd f 28 931 436
 Er was geraamd een tekort op den gewonen dienst van 5 020 024
 terwijl de voorloopige uitkomsten aanwijzen een voordeelig saldo van f 23 911 412
 aan buitengewone uitgaven is besteed. 22 675 817
 zoodat volgens de voorloopige uitkomsten de geheele dienst sluit met een voordeelig saldo van f 1 235 595

Hieronder worden voor elke groep de belangrijkste verschillen tusschen uitkomsten en ramingen opgesomd, met vermelding — voor zoover thans reeds bekend — van de oorzaken.

GEWONE DIENST.

Belastingen 1912.

De opbrengst van de volgende posten is meegevallen tot de daarachter vermelde bedragen:

Uitkeering uit de opbrengst der Nederlandsche bedrijfsbelasting	f 150 000
In- en uitvoerrechten en accijnzen	4 100 000
Personeele belasting	120 000
Inkomstenbelasting	2 200 000
Zegelrecht	250 000
Recht van overschrijving	200 000
Bedrijfsbelasting	600 000

Bijzondere belastingen op de Buitenbezittingen	f 200 000
Landelijke inkomsten	260 000
Daarentegen bleven beneden de raming:	
Pachten	170 000
Slachtabelastingen	170 000

Monopolies 1912.

Het saldo is voor:	
Opium hooger	5 900 000
Pandhuizen "	300 000
Zout lager	2 600 000

Opium. Het saldo is hooger, doordat f 3 600 000 meer is ontvangen en f 2 300 000 minder is uitgegeven. De hoogere ontvangst wordt toegeschreven aan vermeerderde koopkracht door toenemende welvaart en de stijging van de koelloloonen, alsmede aan beduidende toename van het aantal werkkrachten bij de verschillende cultuurondernemingen en aan betrekkelijk weinig sluikhandel, terwijl voor de Buitenbezittingen bovendien gewezen wordt op verhooging van de regieprijzen. De uitgaven bleven beneden de raming, doordat de exploitatiekosten ongeveer f 700 000 zijn meegevallen, deels door vermindering van het aantal verkoopplaatsen op Java, deels door te hooge schatting van de uitgaven in de bij het regiegebied nieuw ingelijfde gewesten van de Buitenbezittingen. Voorts is voor het in 1912 door de fabriek aan de regie afgeleverd bereid opium een som van f 6 741 000 verrekend, terwijl de uitgaven van de fabriek in 1912 slechts f 5 105 000 hebben bedragen. De bereidingskosten drukken derhalve gedeeltelijk op het voorafgaand jaar, hetgeen verband houdt met de omstandigheid, dat toen reeds een aanvang gemaakt is met het gereedmaken van de voor het gewest Oostkust van Sumatra bestemde eerste verstrekking.

Pandhuizen. De omzet was te hoog geschat, daarvoor bleven de ontvangsten f 400 000 beneden de raming. Ook de exploitatiekosten echter bleven beneden de raming en wel tot een bedrag van f 700 000, zoodat ten slotte het saldo f 300 000 hooger is.

Zout. De ontvangsten bleven f 2 000 000 onder de raming, hetgeen toegeschreven wordt aan den aanmaak van clandestien zout, welke begunstigd is door den zeer drogen moesson, zoomede aan de omstandigheid, dat het aangevoerde buitenlandsche zout zwaarder in gewicht is dan het Madoerazout, terwijl bij inhoudsmaten verkocht wordt. De uitgaven zijn met f 600 000 overschreden doordat grooter aanvoer uit het buitenland noodig bleek dan voorzien was.

Producten 1912.

Het saldo is voor:	
Koffie hooger	f 300 000
Tin "	16 600 000
Boschwezen "	700 000
Steenkool lager	500 000
Guttapercha "	100 000

Koffie. De ontvangsten vielen f 1 000 000 mee, doordat voor verkoop een grooter hoeveelheid beschikbaar was dan geraamd, terwijl buitendien het rendement van een in 1910 gehouden veiling eerst in 1912 is geboekt. Daarentegen is door een grooten oogst f 700 000 meer dan geraamd besteed moeten worden voor inkoop.

Tin. Verkocht is 250 000 pikol tegen een gemiddelden prijs van ruim f 125 per 50 KG, terwijl bij de raming gerekend was op 235 000 pikol en een opbrengst van f 85 per 50 KG, zijnde de middenprijs voor de laatste 10 jaar. In totaal is meer geboekt dan geraamd f 17 200 000. De